

Informatieblad

Toezicht kleine luchtvaart 2017

De Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) houdt toezicht op de naleving van wettelijke voorschriften om de veiligheid van de kleine luchtvaart te bevorderen. In 2017 is ILT op vier dagen met verschillende teams op pad geweest op tien groene (ongecontroleerde) velden waarbij met 38 gezagvoerders van vliegtuigen is gesproken. Op basis van deze gegevens kunnen geen kwantitatieve uitspraken worden gedaan. Dit informatieblad beperkt zich tot een verslag van de ervaringen en indrukken die tijdens deze vier dagen zijn opgedaan. Aan het slot komen de inzichten van de ILT en van de gesproken vliegers aan de orde.

De kleine luchtvaart in Nederland omvat zo'n 4.000 piloten, circa 610 geregistreerde luchtvaartuigen (microlight niet meegerekend) die gebruik maken van 21 vliegvelden (regionaal en ongecontroleerd), waarbij sprake is van ±500.000 vliegbewegingen. Tot de kleine luchtvaart worden gerekend: motorvliegers, zweefvliegers maar ook valschermspringen, ballonvaart, etc. Dit informatieblad gaat primair over de motorvliegers.

Interactief

Terwijl de ILT-inspecties de afgelopen jaren een overwegend repressief karakter hadden, is in 2017 gekozen voor een interactieve aanpak; meer gericht op het verbeteren van de veiligheid dan op het bestraffen van aangetroffen tekorten in de naleving. Deze aanpak past ook bij de koersverandering van de ILT waarbij de inspectie meer openstaat voor reacties en suggesties van ondertoezichtstaanden.

Daar waar voorheen een vast omkaderde checklist de basis van een inspectie vormde, was in 2017 het informatieve gesprek met piloten het uitgangspunt bij het voorkomen van eventuele tekorten in de naleving.

De nieuwe aanpak wordt door het merendeel van de gecontroleerde vliegers positief ervaren. Deze draagt volgens hen bij aan een betere bewustwording van de eigen verantwoordelijkheid van de kleine luchtvaart.

Inspectie

Door gesprekken krijgen inspecteurs een beeld van de kennis en vaardigheden van piloten. Ook al wordt niet meer met checklists gewerkt, via een minimale vragenlijst worden de belangrijkste zaken aan de orde gesteld en kunnen de inspecteurs de resultaten onderling vergelijken. Dit zijn onder anderen bekendheid met geldende regels en voorschriften, waaronder de meldplicht van voorvallen in de luchtvaart. Ook dit laatste levert informatie voor het verbeteren van de veiligheid van de kleine luchtvaart.

Daarnaast kijken inspecteurs naar een correcte vluchtvoorbereiding en naar veilig vliegen. Denk aan essentiële aspecten als: het maximaal toegestane gewicht van het toestel, de balans, de aanwezigheid en functionaliteit van de noodzakelijke apparatuur voor het uitvoeren van een veilig vluchtprogramma.

Resultaten

De opbrengst van de gesprekken zijn vanwege het beperkte aantal inspecties niet representatief voor de gehele sector. Een aantal thema's vormen een blijvend aandachtspunt voor deelnemers aan de kleine luchtvaart:

- Bekendheid met de wettelijke voorschriften, zoals:
 - gemeenschappelijke luchtverkeersregels en operationele bepalingen over luchtvaartdiensten en -procedures (EU verordening 923/2012, bijlage luchtverkeersregels (SERA));
 - regels over technische eisen en administratieve procedures voor vluchtuitvoering (EU verordening 965/2012, bijlage VII uitvoering van niet-commerciële vluchten met andere dan complexe motor aangedreven luchtvaartuigen (Part NCO);
- Het melden van voorvallen zodat het Analysebureauluchtvaartvoorvallen (ABL) van de ILT een beter beeld van de (on-) veiligheid aan de sector kan teruggeven (zie ook [webpagina melden voorvallen](#) van de ILT).
- Mass and balance; Het gebruik van het juist basisgewicht (Basic Empty Weight), zodat het toestel, inclusief inzittenden, brandstof en eventuele bagage binnen de flight envelope blijft.

Tijdens de gesprekken werd vliegers naar hun risicobeleving gevraagd. Daaruit kwam voornamelijk naar voren het overig vliegverkeer (o.a. zwevers), onervaren vliegers en vliegverkeer dat niet stipt het vastgelegde circuit volgt.

Dit is een publicatie van
Inspectie Leefomgeving en Transport
Postbus 16191 | 2500 BD Den Haag

T 088 489 00 00
<http://www.ilent.nl>
[@ILT_Luchtvaart](#)
December 2017